نگاه

نماد آفرینی از جیرجیرک تا جگوار

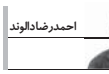

احمدرضا دالوند

اصطلاح سمبول Symbol که در فارسی دری به نماد ترجمه شده است، اصلاً از ریشه یونانی سمبالین Symballein به معنای «به هم پیوستن» و «چسباندن دو قطعه از هم مجزاست». در عرصه هنر و ادبیات سمبولیسم یا نمادگرایی، مکتب ادبی و هنری است که در سال ۱۸۸۰ در فرانسه به وجود آمد. بلنیان این مکتب در ادبیات، شعرای بزرگی چون مالارمه، پل والری و آرتور رمبو هستند. اینان که از بیان خشک ناتورالیسم (طبیعت گرایی) و بیان مطابق با واقعیت «رئالیسم»، دلزده بودند، برای بیان اندیشه‌های خود، نمادها را به کار گرفتند اما نمادآفرینی در تاریخ بشر پیشینه دور و درازی دارد.

یعنی از هزاران سال قبل از به وجود آمدن مکتب سمبولیسم، انسان برای تبیین پدیده‌های طبیعت و بیان احساسات و عواطفش، از نمادها استفاده می‌کرده است. تمایل انسان به نام‌گذاری اشیا و پدیده‌ها، منجر به شکل‌گیری مفهوم «انسان‌انگاری» یا آنتروپومورفیزم Anthropomorphism شده که استعاره‌ای بسیار نیرومند در رابطه میان انسان و سایر پدیده‌های جهان شده است. کتاب کلیله و دمنه در زبان فارسی یک نمونه بسیار موفق در خلق ادبیات نمادین مشحون از آنتروپومورفیزم می‌ماندست. فهرست بی‌شماری از معانی سمبولیک ساخته ذهن و باور انسان‌ها در میان همه اقوام وجود دارد که به تعدادی از این نمادها اشاره می‌شود:

آهو و اسب: خوش‌اندامی/ اسب یالدار: تخیلات/ لشک تمساح: اندوه و غیره/

اثر پای پرنده: پیشگویی/ ببر: دقّت زیاد. / بلبل: عشق ناخواسته/ پرنده و لاک‌پشت: اتحاد دو نیروی متضاد/ اُجغد - کرکس: بینایی/ جوجه‌تیغی: دفاع/ جیرجیرک: علامت تابستان، هوشناسی/ چلچله: بهار/ حلزون: کندی، آهستگی، اختفا/

خر: فاقد شأن و مقام/ خرس: بی‌مهارتی/ خروس: هوشیاری، خودپرستی.

خوک: کثیفی، فاقد لطافت/ دار کوب: زنبور عسل، عنکبوت مورچه: صنعت.

ذرنازرافه، قورباغه: کنجکاوی/ دلفین - سگ: دوست انسان/ روباه: هُدهُد: ببر: ترکی/ زاغ/چه: غرور نابجا/ زنبور عسل: نظم، سنجاب: احتکار، کاوش عقل معاش/ شاله به سر: رقیق‌القلب، شپش: آلودگی/ شتر: خستگی ناپذیری، سر به راهی/ شیر: نیروی خارق‌العاده/ یک جفت شیر: نگهبانی، حفاظت (در دو سوی پله‌ها و ورودی برخی ساختمان‌ها، هتل‌ها و اماکن دولتی، بانکی و... هنوز می‌توان در دوسوی پله‌های ورودی، مجسمه یک جفت شیر را دید)

طاووس: زندگی دربازی، زیبایی، تجمل، تزیینات/ طوطی/ ردک: کلاغ زاغی/ روده درازی، وراجی، پرحرفی/ عقاب دوسر: خلاقیت. / فریاد کلاغ: اخطار مرگ، بیماری/ قُمری با شاخه زیتون: مژده، بشارت/ قُمری سیاه: بیوگی /قوی سفید: کمال/ قلم پرغاز: ادبیات/ قُو: بصیرت کامل/ کرکس، گرگ، هشت پا، غارتگری. / کلاغ زاغی: شایعات بی‌اساس/ مار پیچیده به دور چوبدست: علامت پزشکان/ گالونر، مورچه: کار/ گنجشک: دلشکستگی/ گوساله نابالغی/

ماهی: غذای مغز../

هنوز هم بشر برای نام‌گذاری و نیز برای آرم و نشان کالاهای مدرن و صنعتی خودش از اسامی و اشکال اسب و شیر و عقاب و سیب و مار و درخت و گل و... و انواع مظاهر طبیعت بهره می‌گیرد. کافی است آرم جاگوار(پلنگ)، فراری (یک اسب بلند شده بر روی دو پا)، لامبورگینی (گاو خشمگین)، اپل (سیب)، پژو (شیر)، پورشه (اسب)... و نمونه‌های بی‌شمار دیگری را به خاطر آوریم.

بسیاری از این نمادها در قلب تمدن فراصنعتی ما ریشه ماقبل تاریخی دارند. نمادهایی همانقدر قدیم، که به شدت جدید.

خبر

ایران عضو نهاد زنان سازمان ملل متحد شد

فارس| برای اولین بار پس از تأسیس نهاد زنان سازمان ملل متحد در روز میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) و روز زن، جمهوری اسلامی ایران به عضویت این نهاد بین‌المللی درآمد.

در روز میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) و روز زن، جمهوری اسلامی ایران برای اولین بار به عضویت نهاد زنان سازمان ملل متحد پذیرفته شد.

در جریان انتخابات، تعیین اعضای نهاد زنان سازمان ملل متحد که جمعه ۲۱ فروردین در محل این سازمان در شهر نیویورک برگزار شد، جمهوری اسلامی ایران برای نخستین بار از زمان تأسیس این نهاد در سال ۲۰۱۰ موفق شد با کسب رأی مثبت بیش از دو سوم اعضای شورای اقتصادی - اجتماعی سازمان ملل متحد (اکوسوک)، به عضویت این نهاد بین‌المللی درآید. عضویت جمهوری اسلامی ایران در این نهاد از آغاز سال ۲۰۱۶ و به مدت ۳ سال خواهد بود.

میراث

کاخ بهمن در سعدآباد دفتر کار رئیس شد

مدیران کاخ‌نشین

شیده لامعی| کاخ بهمن در مجموعه تاریخی سعدآباد که با هزینه ۴۰۰ میلیون تومانی مرمت شده بود، به دفتر ریاست رئیس این مجموعه تبدیل شد.

کاخ بهمن یکی از مجموعه کاخ‌های ۱۸ گانه باغ موزه سعدآباد که از جمله بناهای دوران رضاشاهی است از آخرین هفته‌های اسفند امسال و پس از پایان عملیات مرمت و نجات، بخشی خلاف آنچه انتظار می‌رفت در اختیار رئیس کاخ موزه‌های سعدآباد قرار گرفت و او دفتر کارش را در این کاخ مستقر کرد. این درحالی است که این کاخ از سال ۱۳۸۲ به بعد در اختیار سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی ملل متحد، یونسکو قرار گرفت و ورود مردم و بازدیدکنندگان به آن محدود شد. در سال‌های اخیر زمانی که خبر رسید یونسکو این کاخ را تخلیه کرده و در اختیار سازمان میراث فرهنگی قرار داده، امیدهای تازه‌ای برای بازگشایی آن به عنوان موزه‌ای جدید در سعدآباد شکل گرفت حالا اما خبرهایی که از سعدآباد می‌رسد، گویای آن است که با وجود صرف هزینه‌های سنگین مرمت برای این کاخ تاریخی که اتفاقا جزو بناهای بسیار زیبا و منحصربه‌فرد سعدآباد هم هست، قرار نیست که این کاخ کاربری فرهنگی یا موزه‌ای پیدا کند و رئیس کاخ موزه‌های سعدآباد دستور داده که کاخ بهمن را برای استقرار دفتر ریاستش آماده کنند. پیش از این دفتر ریاست کاخ موزه‌های سعدآباد در بخش‌های اداری موزه هنرهای زیبا که در زمان پیش از انقلاب هم وزارت دربار بوده و ماهیتا هم با کاربری اداری طراحی شده، استقرار داشت. «یوسف منصورزاده» رئیس کاخ موزه‌های سعدآباد دیروز در گفت و گو با «شهروند»، تبدیل کاخ بهمن به دفتر کارش را تأیید کرد و گفت: «سازمان یونسکو پیش از این اعلام کرد که به دلیل مستحکم نبودن این بنا در برابر زلزله آن را تحویل نمی‌گیرد، ما این بنا را مدیریت کردیم و برای این که خالی نماند دفتر مدیریت را در آن جا مستقر کردیم.»

او در پاسخ به این پرسش که «چرا در حالی که انتظار می‌رفت این کاخ پس از مرمت، کاربری فرهنگی یا موزه‌ای پیدا کند و به روی مردم گشوده شود، شما یک کاخ را به دفتر کار شخصی تبدیل کرده‌اید؟» گفت: «به هر حال مدیریت هم بخشی از مجموعه سعدآباد است. مدیریت مجموعه هم باید در شرایط مناسبی باشد و باید شأن و جایگاه آن حفظ شود. این کاخ هم مثل کاخ سبز و دیگر کاخ‌های سعدآباد تزییناتی ندارد و یک بنای ساده است که حالا فعلا مدیریت کاخ آن جا مستقر شده ولی حالا ممکن است که بعدها آن را موزه کنیم.»

علاقه مدیران سعدآباد به کاخ‌نشینی البته مختص این دوره نیست، در زمان مدیریت محمود احمدی‌نژاد سعدآباد رویدادهای مشابه دیگری را هم از سر گذرانده است و خانم «الف-م» معاون ۳ ماهه میراث فرهنگی کشور در دوره ریاست محمدشریف ملک‌زاده در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در یکی از خانه‌های تاریخی سعدآباد ساکن شده بود. حالا با تکرار این اتفاقات و علاقه رئیس فعلی موزه سعدآباد برای این که دفترش را در یکی از کاخ‌های این مجموعه مستقر کند، به نظر می‌رسد تمایل مدیرانی که وارد میراث فرهنگی می‌شوند بیش از آن که دغدغه فعالیت‌های فرهنگی و پیشبرد اهداف مبتنی بر توسعه و صیانت از میراث فرهنگی را داشته باشند به جذابیت‌های حاشیه‌ای این حرفه از جمله سکونت در خانه‌های تاریخی منحصربه‌فرد یا انتقال دفاتر کارشان به کاخ فکر می‌کنند.

کاخ بهمن که رئیس کاخ موزه سعدآباد از آن به‌عنوان کاخی ساده و کوچک یاد می‌کند و می‌گوید به همین دلیل دفتر مدیریتش را در آن جا مستقر کرده، یک اثر تاریخی است که اتفاقا بر خلاف ظاهر ساده‌اش به دلیل این که معماری آن مربوط به دوره رضاخانی است جزو کاخ‌های مهم سعدآباد به شمار می‌رود. این بنا که تاریخ دقیق احداث آن مشخص نیست از کاخ‌هایی است که در زمان سلطنت پهلوی دوم به مجموعه سعدآباد اضافه شده است. کاخ بهمن آنقدر هاهم کوچک نیست، این بنا در دو طبقه و ۴۱۰ متر زیربنا (هر طبقه ۲۰۵ متر) و با معماری سنتی به سبک خانه‌های قدیمی شمیران ساخته شده و نمای آجری، شیروانی فلزی و در و پنجره‌های چوبی و نیز ترکیب رنگ‌های به کار رفته در نما، آن را در هماهنگی کامل با محیط پیرامونی خود قرار داده است به‌طوری که گویی با تزیین آن طبیعت پیرامونی خود شده است. کاخ بهمن در ضلع شمالی مجموعه سعدآباد و نزدیک در برند واقع شده و دومین کاخی است که هنگام ورود از در شمالی باغ بر فراز تپه‌ای در حاشیه رودخانه تجریش دیده می‌شود. کاخ بهمن با پلی نه چندان عریض به خیابان اصلی کاخ متصل و برای دسترسی به ورودی آن ۳۱ پله در ضلع شرقی ساختمان طراحی شده و بر زیبایی نمای خارجی بنا افزوده است.

در ضلع شمال بنا، کاخ غلامرضا پهلوی و در ضلع جنوبی‌اش کاخ شمس پهلوی (محل سکونت خواهر محمدرضا شاه) قرار دارد. این کاخ پیش از انقلاب ۱۳۵۷، محل سکونت بهمن، پسر غلامرضا پهلوی برادر ناتنی پهلوی دوم بود.

نمای نزدیک

عکس‌ها: تهران‌پارس

کارتن‌خواب‌های تهران که هر شب به گرم‌خانه‌ها منتقل می‌شوند، به امید یک وعده غذای گرم و جای خواب

زیست‌بوم

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست خبر داد:

رشد ۵ برابری سازمان‌های مردم‌نهاد در دولت یازدهم

شهروند| سازمان‌های مردم‌نهاد در دولت یازدهم ۵ برابر رشد کرد. رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در مراسم امضای تفاهمنامه همکاری مشترک سازمان حفاظت محیط‌زیست و معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری، با اشاره به رشد سازمان‌های مردم‌نهاد گفت: در یک‌سال و نیم اخیر، در برخی استان‌های کشور و حتی می‌توان گفت در کل کشور شاهد رشد ۵ برابری سازمان‌های مردم‌نهاد بودیم که این رشد نوپدیخش یک جریان اجتماعی صحیح بوده و نقش خانم‌ها در این عرصه بسیار پررنگ است.

معصومه ابتکار با تأکید بر این که با امضای این تفاهمنامه فصل نوینی از همکاری‌های مشترک بین دو دستگاه در راستای حفظ محیط‌زیست ایجاد خواهد شد، یادآور شد که با جلب مشارکت جامعه زنان قطعا شاهد حفاظت از محیط‌زیست و منابع طبیعی خواهیم بود، چرا که زنان در بخش‌های مختلف مدیریتی نقش‌سرزایی دارند و می‌توان از این پتانسیل در راستای حفظ محیط‌زیست که امروزه شاهد بحران‌های جدی است، استفاده کرد.

او ادامه داد: می‌توان از مدیریت زنان در منازل در راستای حفظ منابع آب، انرژی و کاهش تولید پسماند استفاده کرد و آن را به جامعه تعمیم داد. امروزه باید شیوه زندگی در جوامع اصلاح شود. باید به سمت کاهش تولید پسماند پیش برویم که نقش زنان در این تغییر روش غیرقابل انکار است که امیدوارم با اجرای تفاهمنامه مشترکی که به امضا رسید، برنامه‌های آموزشی و پژوهشی سازنده‌ای در پیش داشته باشیم. معاون رئیس جمهوری با اشاره به این که برنامه‌های آموزشی محیط‌زیستی برای زنان در برخی از استان‌های کشور آغاز شده، یادآور شد که یکی از این برنامه‌ها برنامه آموزشی در دریاچه ارومیه است که محور اصلی آن را زنان روستایی تشکیل می‌دهند. پس از سخنان رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، تفاهمنامه همکاری مشترک بین سازمان محیط‌زیست و معاونت امور زنان امضا شد. تفاهمنامه‌ای که هدف آن بسیج سرمایه اجتماعی جامعه زنان و دختران برای حفاظت و احیای محیط‌زیست با تأکید بر برنامه ششم توسعه، ایجاد ساز و کارهای لازم برای ایفای نقش موثر زنان و دختران جهت دستیابی به محیط‌زیست سالم و توسعه پایدار، اصلاح شیوه زندگی و ترویج فرهنگ تولید و مصرف پایدار و ارتقای دانش، ترویج سواد و اخلاق محیط زیستی با رویکرد حفظ حقوق نسل آینده اعلام شده است.

شهندخت مولاوردی، معاون امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری، نیز پس از امضای این تفاهمنامه با اشاره به نقش پررنگ زنان در پیشبرد اهداف زیست‌محیطی گفت: امیدواریم بتوانیم از نقش‌ها و ظرفیت زنان برای حل مشکلات و بحران‌های زیست‌محیطی کشور بهره‌مند شویم.

او با بیان این که آغاز سال ۹۴ همچنین با پایان برنامه پنجم توسعه و آغاز برنامه ششم توسعه متقارن شده است، ادامه داد: در حال حاضر در نیمه چشم‌انداز ۲۰ ساله که در سال ۱۴۰۴ به پایان می‌رسد، قرار داریم و باید تا این سال از نظر محیط‌زیست به وضع مطلوبی دست یابیم. بنابراین صرف‌نظر از این که در ۱۰ سال گذشته این برنامه از ظرفیت زنان استفاده چندانی نشده باید در ۱۰ سال باقیمانده از این ظرفیت به‌نحو مطلوبی بهره برد.

خبر

جانشین اداره منابع انسانی ستاد کل نیروهای مسلح:

سربازی ۲۱ ماه می‌ماند

شهروند| جانشین اداره منابع انسانی ستاد کل نیروهای مسلح اعلام کرد: مدت خدمت سربازی در سال ۹۴ همچون گذشته ۲۱ ماه خواهد بود.

سردار موسی کمالی، جانشین اداره منابع انسانی ستاد کل نیروهای مسلح گفت: با توجه به استقبال خوبی که برای اعزام به خدمت در سال گذشته انجام شد، با موافقت سرلشکر فیروزآبادی ریاست محترم ستاد کل نیروهای مسلح قرار بر این شد که طول خدمت سربازی در سال ۹۴ نیز ۲۱ ماه باشد. به گزارش اداره ارتباطات و تبلیغات دفاعی ستاد کل نیروهای مسلح، سردار موسی کمالی گفت: باتوجه به استقبال جوانان در نیمه دوم سال ۱۳۹۳ و برنامه‌ریزی‌های انجام شده جهت استفاده بهینه از خدمت کارکنان وظیفه، فعلا بحث ضرورت افزایش خدمت سربازی منتفی شد. او افزود: در این راستا با موافقت سردار سرلشکر سیدحسن فیروزآبادی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح افزایش مدت خدمت دوره ضرورت تا اطلاع ثانوی به تعویق افتاد و در سال ۹۴ نیز کماکان مقرات سال ۹۳ یعنی مدت ۲۱ ماه دوره ضرورت، استمرار خواهد یافت. جانشین اداره منابع انسانی ستاد کل نیروهای مسلح اعلام کرد: در اجرای بند الف ماده چهارقانون خدمت وظیفه عمومی، مدت خدمت دوره ضرورت ۲۴ ماه بوده است و ستاد کل می‌تواند در صورتی که مشمولان، مازاد یا کمتر از تعداد مورد نیاز باشند، آن را به کمتر یا بیشتر از مدت یاد شده تغییر دهد. او گفت: بر این اساس مدت خدمت دوره سربازی ۲۱ ماه است و در مناطق عملیاتی و امنیتی ۷ ماه، مناطق محروم ۲ ماه و نیز به‌ازای هر فرزند، ۲ ماه از این زمان کسر خواهد شد.

پیام شهروند

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۰۹۷

• **آقا بالاخره نفهمیدیم برای بیانیه سوییس شادی کنیم یا نه؟ بالاخره طرفین به نتیجه رسیده‌اند یا نه؟ هر روز یک چیزی می‌گویند چیکار کنیم؟ خوشحال باشیم یا نباشیم؟!**

شهروند: عجالتا خوشحال باشیم تا تیرماه ببینیم خدا چه می‌خواهد!

• **به عنوان یک ایرانی بی‌نهایت متاسفم که این قدر بی‌تفاوت و بی‌غیرت شده‌ایم که بعد از ماجرای فرودگاه جده هیچ واکنش جدی و محکمی نشان نمی‌دهیم. حالا ما این قدر بدبخت شده‌ایم که باید ملاحظه این سعودی‌های بی‌فرهنگ و وهابی را هم بکنیم؟!**

شهروند: نه قطعا نباید هیچ ملاحظه‌ای بکنیم ولی اجازه دهید امیدوار باشیم که مسئولان امر تصمیمی منطبق با شأن و جایگاه ملت ایران خواهند گرفت.

• درود بر آیت‌الله مکارم شیرازی که با صراحت و شجاعت فرمودند: چرا باید برای حج عمره به هر خواری و ذلتی تن دهیم؟ واقعا نمی‌دانم مسئولان ملاحظه چه چیزی را می‌کنند که جلوی سفرهای عمره را نمی‌گیرند؟! چرا باید با هر خفتی برویم پول به شکم این سعودی‌های بی‌دین و اخلاق بریزیم؟

شهروند: واقعا جالب!؟!

• می‌خواستم بپرسم برادران کفن‌پوش کجا هستند؟ چرا به خاطر حادثه خفت‌بار فرودگاه جده به خیابان نمی‌آیند؟!

شهروند: احتمالا دلواپس عملکرد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای‌اند.

• می‌خواستم بگویم اگر مسئولان سازمان حج نگران کسب درآمدهایشان هستند که جلوی سفرهای عمره را به خاطر رفتار بی‌شرمانه سعودی‌ها نمی‌گیرند، حداقل خود مردم شرف و غیرت به خرج دهند. عمره را تحریم کنند و نروند دیگر چه بلایی باید سرمان بیاید که کمی به خودمان بیاییم.

شهروند: متاسفانه «بی‌تفاوتی» به معضلی بزرگ در جامعه ایرانی تبدیل شده است.

• واقعا غیرت ایرانی اجازه می‌دهد زن و بچه خود را به سرزمینی بفرستد که هیچ امنیتی در آن ندارند؟! چطور می‌شود به حج رفت وقتی سعودی‌ها تا این حد وقیح هستند. اینها از ایرانی‌ها کینه به دل دارند چرا یادمان رفته که اینها چه رفتارهای زشت و ناپسندی داشته‌اند؟! ایرانی به غیرت و شرفش معروف است پس غیرت نشان دهیم و حداقل به عمره نرویم.

شهروند: حالا گذشته از واکنش‌های احساسی و هیجانی واقعا مسئولان ذیربط باید برای اعزام کاروان‌های حجاج تضمین امنیتی بگیرند وگرنه بعید نیست، شاهد برخوردهای ناپسندتری باشیم.

جدول شماره ۵۳۷

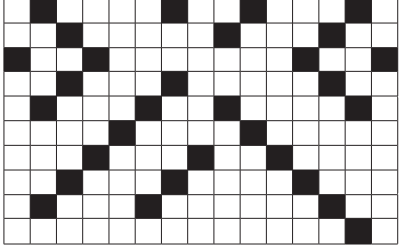

افقی

۱-از استان‌های کشور عزیزمان ایران
۲-پارچه مشبک-کشور مدعی جزایر ایرانی-راندن مزاحم
۳-مساوی-امتحان-گرداب و منجلاب-مهره شطرنج
۴-از شهرهای استان فارس-از رژه می‌بینند-عدد خرابی اوضاع-مصب رود
۵-عنوانی برای امپراتوران روم-ورزش تمرکز حواس-همانندی
۶-ضربه‌ای در تنیس-ماسه نرم-نوعی طلاق که رجعت در آن جایز نیست
۷-جنس به ظاهر قوی-خیابان وسیع-سنگ‌های قیمتی-آفت گندم
۸-سلطه و دست-شهر پرجمعیت ایالت کالیفرنیا-بندگی
۹-مزه خرمالو-جوجه تیغی-بالشتک نان‌پزی-بازی محلی
۱۰-ایستاده و پابرجا-گرفتنی سر بزنگاه-از اعداد ترکیبی
۱۱-جذب در اصطلاح فیزیک-فصل اول-چاشنی آتشین
۱۲-همنام-ویتامین جدولی-وسنی-مجلس شادی
۱۳-الفبای خوراکی-سترون-سلاح صبور-قدم یکپا
۱۴-خط کش مهندسی-سایه‌تان اینگونه‌اید-کلمه آرزو
۱۵-مثلی در باب ایجاد مزاحمت کردن

عمودی

۱-خاندان پیامبر(ص)-تضمین وضمانت
۲-با دمیدن آفتاب آغاز می‌شود-از سوغاتی‌های تبریز-صحرا لرشین
۳-لخت-جدر رستم-شاه مغولی
۴-رنگ طلایی-متد-نوع حکومت آلمان نازی-ترک‌استخوان
۵-کالا-تصفیه کردن-فراموشی
۶-حقلوم-رسم‌ها-پیل منفی
۷-مرغ می‌رود-هر چیز شیرین-صدمتر مربع-مرحله دوم تنفس
۸-رود جیحون-از آثار باستانی شهر همدان که در دامنه کوه الوند قرار دارد و از کتیبه‌های هخامنشی است-صدو یازده
۹-کوتاه و ناقص-وجه ناتمام-گودال عمیق-روحانی زرتشتی
۱۰-باد موافق کشتیرانی-جزیره‌ای در اندونزی-ایتالیای قدیم
۱۱-وصل کننده مبدا به مقصد-سپاه مخصوص شاه عباس صفوی-پماد ضد سردرد
۱۲-قوت توخالی-نویسنده قدیم-اصحاب غار-زندان مسعود سعد سلمان
۱۳-حالا-نه ترش نه شیرین-ربه
۱۴-قسمت ثابت چاقو-آدامس گیاهی-خطای ورزشی
۱۵-پایتخت دولت ماد-سنبل الطیب

حل جدول شماره ۵۳۶